

ที่ มท ๐๗๐๖/๑๓๐๐๙

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑
และขอขยายระยะเวลาการดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรองฯ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งกรมโยธาธิการและผังเมือง ที่ ๖๙๙/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำ
กฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ
พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑๐๐ ชุด

๒. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงมหาดไทยขอเสนอเรื่องรายงานผลการดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรองตาม
พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้ง และตามมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติ
ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการ
กระทรวงมหาดไทยได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๗๐๖/๑๘๓๘๔ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
เรียนเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อยกเลิกการดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ
พ.ศ. ๒๕๖๑ กรณีไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
เนื่องจากกรมโยธาธิการและผังเมืองอยู่ในระหว่างการศึกษาข้อมูลเพื่อดำเนินการร่างกฎหมายลำดับรองดังกล่าว
โดยเรื่องนี้มีมาตรการกำหนดโทษอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดิน
ที่กำหนด จึงต้องการศึกษาข้อมูลให้รอบคอบ โดยคณะรัฐมนตรีได้รับทราบเหตุผลดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่
๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย
พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๒ กำหนดให้การจัดทำร่างกฎหมายใดที่จะกำหนดให้มีโทษอาญา โทษทางปกครอง
หรือสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายอื่นแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม หรือมีบทบัญญัติที่กำหนดให้การขออนุญาตหรือ
อนุญาตหรือการปฏิบัติตามกฎหมายนั้นต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่จะกำหนดไว้ในกฎ
ซึ่งจะออกในภายหลังในร่างกฎหมายนั้นต้องมีบทบัญญัติที่ห้ามมิให้ใช้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวในทางที่เป็นผลร้าย
แก่บุคคลจนกว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมายหรือจนกว่าจะมีการออกกฎดังกล่าวแล้ว
กฎหมายที่มีใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้ต้องมีการออกกฎ หรือกำหนดให้รัฐต้อง
ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย หรือได้รับสิทธิประโยชน์จาก
กฎหมายนั้นได้ หากมิได้มีการออกกฎดังกล่าวหรือยังมิได้ดำเนินการนั้นภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่

/กฎหมายนั้น...

กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ และบทบัญญัติในเรื่องนั้นก่อภาระหรือเป็นผลร้ายต่อประชาชน ให้บทบัญญัติดังกล่าวเป็นอันสิ้นผลบังคับ แต่ในกรณีที่บทบัญญัติในเรื่องนั้นให้สิทธิประโยชน์แก่ประชาชน ให้บทบัญญัติดังกล่าวมีผลบังคับได้โดยไม่ต้องมีกฎหมายหรือดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ระยะเวลาสองปีดังกล่าว คณะรัฐมนตรีจะมีมติขยายออกไปอีกก็ได้แต่ไม่เกินหนึ่งปี และต้องมีมติก่อนที่จะครบกำหนดเวลาสองปีดังกล่าว

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๑๒ ก เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ และให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งตรงกับวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๒ ซึ่งจะครบสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ ในวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๔ ทั้งนี้ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๒ กำหนดให้การจัดทำร่างกฎหมายใดที่จะกำหนดให้มีโทษอาญา โทษทางปกครอง หรือสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายอื่นแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม หรือมีบทบัญญัติที่กำหนดให้การขออนุญาตหรืออนุญาตหรือการปฏิบัติตามกฎหมายนั้นต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่จะกำหนดไว้ในกฎซึ่งจะออกในภายหลัง ในร่างกฎหมายนั้นต้องมีบทบัญญัติที่ห้ามมิให้ใช้บทบัญญัตินี้ดังกล่าว ในทางที่เป็นผลร้ายแก่บุคคลจนกว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมายหรือจนกว่าจะมีการออกกฎดังกล่าวแล้ว

กฎหมายที่มีใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้ต้องมีการออกกฎหรือกำหนดให้รัฐต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย หรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายนั้นได้ หากมิได้มีการออกกฎดังกล่าวหรือยังมิได้ดำเนินการนั้นภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ และบทบัญญัติในเรื่องนั้นก่อภาระหรือเป็นผลร้ายต่อประชาชน ให้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นอันสิ้นผลบังคับ แต่ในกรณีที่บทบัญญัติในเรื่องนั้นให้สิทธิประโยชน์แก่ประชาชน ให้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวมีผลบังคับได้โดยไม่ต้องมีกฎหมายหรือดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ระยะเวลาสองปีดังกล่าว คณะรัฐมนตรีจะมีมติขยายออกไปอีกก็ได้แต่ไม่เกินหนึ่งปี และต้องมีมติก่อนที่จะครบกำหนดเวลาสองปีดังกล่าว ✓

๔. ระเบียบ/ข้อกฎหมายหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๒ การจัดทำร่างกฎหมายใดที่จะกำหนดให้มีโทษอาญา โทษทางปกครอง หรือสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายอื่นแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม หรือมีบทบัญญัติที่กำหนดให้การขออนุญาตหรืออนุญาตหรือการปฏิบัติตามกฎหมายนั้นต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่จะกำหนดไว้ในกฎซึ่งจะออกในภายหลัง ในร่างกฎหมายนั้นต้องมีบทบัญญัติที่ห้ามมิให้ใช้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวในทางที่เป็นผลร้ายแก่บุคคลจนกว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมายหรือจนกว่าจะมีการออกกฎดังกล่าวแล้ว

กฎหมายที่มีใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้ต้องมีการออกกฎหรือกำหนดให้รัฐต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย หรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายนั้นได้ หากมิได้มีการออกกฎดังกล่าวหรือยังมิได้ดำเนินการนั้นภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ และบทบัญญัติในเรื่องนั้นก่อภาระหรือเป็นผลร้ายต่อประชาชน

/ให้บทบัญญัติ...

ให้บทบัญญัติดังกล่าวเป็นอันสิ้นสุดบังคับ แต่ในกรณีที่บทบัญญัติในเรื่องนั้นให้สิทธิประโยชน์แก่ประชาชน ให้บทบัญญัติดังกล่าวมีผลบังคับได้โดยไม่ต้องมีกฎหมายหรือดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ระยะเวลาสองปีดังกล่าว คณะรัฐมนตรีจะมีมติขยายออกไปอีกก็ได้แต่ไม่เกินหนึ่งปี และต้องมีมติก่อนที่จะครบกำหนดเวลาสองปีดังกล่าว

.....”

๕. ข้อเท็จจริง/สาระสำคัญ

๕.๑ กระทรวงมหาดไทยโดยกรมโยธาธิการและผังเมืองอยู่ระหว่างการศึกษาข้อมูล เพื่อดำเนินการร่างกฎหมายลำดับรองดังกล่าว แต่โดยที่เรื่องนี้มีมาตรการการกำหนดโทษแก่ผู้ฝ่าฝืน หรือผู้ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดินที่กำหนด จึงต้องมีการศึกษาข้อมูลให้รอบคอบ โดยกรมโยธาธิการและผังเมืองอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำโครงการวางผังระบายน้ำในบริเวณลุ่มน้ำ จำนวน ๒๕ ลุ่มน้ำ จำต้องอาศัยความเชื่อมโยงกันระหว่างกฎหมายที่ออกตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ และกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง นอกจากนี้ยังมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษากฎหมายภายใต้บังคับ ของกระทรวงมหาดไทยฉบับอื่น และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการบริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความชัดเจน ในการพิจารณาร่างกฎหมาย

๕.๒ กระทรวงมหาดไทยโดยกรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการร่างกฎหมาย ลำดับรอง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดค่าทดแทนความเสียหายหรือ เสื่อมสิทธิจากการระบับการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ผิดไปจากที่ได้กำหนดไว้ในผังเมืองรวม ซึ่งออกตามความใน มาตรา ๓๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงมีความจำเป็นและจะต้องมีความสอดคล้อง กับกฎหมายลำดับรองที่ออกตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งจะต้องใช้ ระยะเวลาดำเนินการเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงมหาดไทยจึงขอเสนอเรื่องรายงานผลการดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรอง ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ และขอขยายระยะเวลาการดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรอง ดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุญาต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมโยธาธิการและผังเมือง

กองนิติการ

โทร. ๐ ๒๖๑๙ ๖๘๗๒

โทรสาร ๐ ๒๖๑๙ ๖๘๑๘